

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat betreft een strafverzwaring

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van decreet worden de voorziene strafmaten in de Dierenwelzijnswet verhoogd. Zowel de gevangenisstraffen als de geldboetes worden verhoogd en dit voor de verschillende categorieën van dierenwelzijnsinbreuken. Hiernaast wordt ook voorzien in een optrekking van de termijn waartoe de rechtbank de sluiting van een inrichting waarin misdrijven werden gepleegd, kan bevelen dan wel het recht kan ontzeggen om dieren van één of meer soorten te houden.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering en inhoud

Er wordt vastgesteld dat de strafmaten in de Vlaamse dierenwelzijnswetgeving momenteel te beperkt zijn om ontradend te werken.

Thans gelden straffen van één maand tot drie maanden en/of een geldboete van 52 euro tot 2.000 euro respectievelijk een geldboete van 52 euro tot 500 euro (x opdecimen), waarbij voor heel wat inbreuken zelfs geen gevangenisstraf kan opgelegd worden (cf. artikel 36, 36bis en 41). Enkel bij de zwaarste inbreuken, dit zijn inbreuken op artikel 1 van de Dierenwelzijnswet, gelden straffen van één maand tot zes maanden en/of een geldboete van 52 euro tot 2000 euro.

Verder doet zich ook het probleem voor dat verdachten momenteel niet kunnen aangehouden worden op grond van de Dierenwelzijnswet aangezien er een minimum vrijheidsstraf van 1 jaar vereist is om verdachten te kunnen aanhouden. (cf. artikel 16, §1 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis). De wettelijk maximale gevangenisstraffen moeten dus worden verhoogd tot een jaar correctionele gevangenisstraf. Op die manier wordt derhalve een voorlopige hechtenis mogelijk, wat nuttig kan zijn voor het onderzoek, maar zo worden daarnaast ook heel wat andere onderzoekshandelingen mogelijk waar vandaag geen beroep op kan worden gedaan.

Een aanpassing van de straffen voor inbreuken op de Dierenwelzijnswetgeving in Vlaanderen is dan ook noodzakelijk. Dit opdat de rechter ten volle rekening kan houden met de ernst en de omstandigheden van de feiten en de dader. Er wordt in die zin inspiratie gezocht bij de strafmaat voorzien in het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid (hierna DABM) en in het Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit gaat dan niet alleen om een verhoging van de geldboetes en gevangenisstraffen, maar tevens om een optrekking van de termijn waartoe de rechtbank de sluiting van een inrichting waarin misdrijven werden gepleegd, kan bevelen dan wel het recht kan ontzeggen om dieren van één of meer soorten te houden.

Een strengere wettelijke strafmaat reflecteert het belang dat de maatschappij en de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht hechten aan Dierenwelzijn.

B. Totstandkomingsprocedure

Advies afdeling Wetgeving van de Raad van State:

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 bepaalt dat het ontwerp van decreet een gewestaangelegenheid regelt.

Artikelen 2 -4, en 8

De verschillende strafmaten voorzien in de artikelen 35, 36, 36bis en 41 worden enerzijds significant verhoogd en anderzijds gelijkgeschakeld. Inbreuken op de desbetreffende artikelen worden strafbaar met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en een geldboete van 52 euro tot 100.000 euro of met een van die straffen alleen, dit voorzover er in het Strafwetboek geen strengere straffen van toepassing zijn. Deze verhoging is nodig teneinde overtredingen op de dierenwelzijnswetgeving te kunnen bestraffen met straffen die enerzijds voldoende ontradend zijn en een afschrikking vormen van het ongewenste gedrag en anderzijds tot een gedragsverandering leiden en een stimulering tot het gewenste gedrag, zijnde respectvol gedrag naar dieren toe.

Er wordt geopteerd om zo min mogelijk verschillende wettelijke strafmaten te voorzien, hetgeen in de praktijk enkel tot fouten kan leiden.

Er wordt verder ook geopteerd om enkel het maximumbedrag van de op te leggen geldboete te verhogen en niet het minimumbedrag. Bij de bestraffing van bepaalde louter administratieve inbreuken worden namelijk de bestaande minimumbedragen als voldoende bestraffend beschouwd.

Artikel 5

Daar waar de rechtbank overeenkomstig artikel 37 van de Dierenwelzijnswet de mogelijkheid heeft om de sluiting te bevelen van de inrichting waarin de misdrijven werden gepleegd voor een termijn van één maand tot drie jaar, wordt middels artikel 5 van het ontwerpdecreet voorzien dat de rechtbank ook kan overgaan tot een definitieve sluiting, dan wel een sluiting voor een termijn van één maand tot vijf jaar. De handhavinginstrumenten waar een rechter over beschikt moeten immers voldoende ruim zijn, opdat deze gepast en afdoende bestraffend kan optreden in concrete situaties, en dit ongeacht het feit of er sprake is van herhaling na een eerdere veroordeling binnen een termijn van vijf jaar.

Artikel 6

Diegene die binnen een termijn van vijf jaar na een eerdere veroordeling in herhaling valt en een nieuwe overtreding begaat, riskeert middels de doorgevoerde wijziging aan het artikel 39 van de Dierenwelzijnswet een gevangenisstraf en een boete gelijk aan het dubbele van het maximum dat bepaald is voor het laatst begane misdrijf, of met een van die straffen alleen, zonder dat deze straf lager mag zijn dan 200 euro of vijftien dagen gevangenisstraf. Bij herhaalde overtredingen is er immers sprake van hardleerse kwaadwillige overtreders en het sanctioneringssysteem moet daarop aansluiten. Een dergelijk progressief sanctioneringssysteem dient dus een dubbel doel: het sluit aan bij het rechtvaardigheidsgevoel van burgers én het laat een bestraffing op maat van de individuele overtreder toe.

De huidige termijn van drie jaar na een eerdere veroordeling, wordt in die zin ook opgetrokken naar vijf jaar. Dit is nodig teneinde rekening te houden zowel met de tijd nodig om onderzoek te voeren door het parket van de procureur des konings vooraleer deze besluit om tot dagvaarding van de verdachte over te gaan, als met de traagheid in de rechtsbedeling eens het dossier bij de bevoegde strafrechter voorligt, waardoor herhaling binnen een termijn van drie jaar na een eerdere veroordeling in de praktijk een lege doos wordt.

Artikel 7

Artikel 40 van de Dierenwelzijnswet bepaalt dat de rechtbank bijkomend het recht kan ontzeggen definitief of voor een termijn van één maand tot drie jaar dieren van één of meer soorten te houden. Deze termijn wordt verlengd tot 5 jaar. Dit naar analogie met de termijn om de sluiting te bevelen van inrichtingen waar misdrijven gepleegd werden.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS